

*Vogelvereniging
Noordwijkerhout en Omstreken.*

Opgericht 8 mei 1957

25e JAARGANG

De Kolibri

Mei 2019

BESTUURSPAGINA V.V. DE KOLIBRI

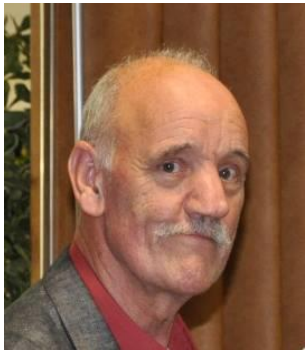
ERELID: Piet vd Berg LEDEN VAN VERDIENSTE Henk Haasnoot Ben Zwetsloot Con van der Ven André Weijers Arno Ooms	Lidmaatschap Volwassenen 33 euro AOW 28 euro Jeugd tot 17 j 17 euro Gastlid/jeugd 21/16 euro	KvK nummer; V 40445820 Verenigingscode NbvV; N16 Bankrek met IBAN nr NL34 RABO 034.69.04.811 Oplage maandblad 150 stuks
Voorzitter B.J. Zwetsloot (Ben) Boekhorstlaan 42 2215 BD Voorhout 0252-216636 benzwetsloot@live.nl	Secretaris / Redactie / Website A.A. Ooms (Arno) Spoorlaan 17 2215 KN Voorhout 06-44048090 secretaris@dekolibri.com	Penningmeester O. Rinzema (Oege) Componistenlaan 45 2215 SN Voorhout 0252-220646 rinze002@planet.nl
Algemeen Commissaris W. Anthonissen (Willem) Andellaan 20 2211 JV Noordwijkerhout 0252-375668 geen E-mail	Ledenadministratie H. Nederpel (Hennie) Leidsevaart 192 2211 WE Noordwijkerhout 0252-340860 ledenadministratie@dekolibri.com	Ringencommissaris C.G.A. vd Ven (Con) Kievitshorn 10 2211 LJ Noordwijkerhout 0252-374150 ringencommissaris@dekolibri.com
Materiaalcommissaris vacature	Prijzencommissie T. Zwetsloot (Toos) / M. en J. Elstgeest (Mies & Jos) van Gendthlaan 37 2121 WW Bennebroek 023-5848543 mies.elstgeest@online.nl	Coördinator Vogelmarkt P. vd Berg (Piet) Helmstraat 16 2211 PG Noordwijkerhout 06 24877001 geen E-mail
Coördinator Vogelbestand H.J. Haasnoot (Henk) Guldemonddvaart 23 2211 JA Noordwijkerhout 0252-377097 h.haasnoot@kpnplanet.nl	Maandbladbezorgers; H. Haasnoot, A. Weijers, C. de Mooij, J. Floris, E. Hulsebosch en J. vd Luijt In geval van overgenomen artikelen is de vereniging niet aansprakelijk. Alle ingezonden kopy blijft voor verantwoording van de auteurs.	Vogelmarktwerkgroep Piet vd Berg O / M Gerrit Wesseling O Theo Hogervorst O / M Willem Anthonissen O J. Floris M E Hulsebosch M S. Alsemgeest O / M Ingrid Wesseling Loterij

www.dekolibri.com

Let op ! Aan- en afmelden leden en andere ledenmutaties graag via ledenadministratie@dekolibri.com Niet via andere bestuursleden.

Uitzondering is een aanmeldformulier wat u inlevert op bijvoorbeeld de vogelmarkt. Wij zorgen dan dat dit bij genoemd adres terecht komt.

**Uitgifte maandblad juni 2019 medio
20 mei 2019**

KONINGS DAG.

In verband met koningsdag is de vogelmarkt een week vervroegd, vandaar nu al een maandblad in de bus. Piet Rozendaal heeft ons op de afgelopen vergadering door Peru geleid. Eerst algemene kennis over het land. Daarna kwamen de vogels en de verschillende apen populaties voorbij. Een schitterend gezicht. De ene aap was zo snel als het licht, en de ander niet vooruit te branden. Wat is de natuur toch mooi om te zien. Een prima avond weer. Ook hebben we op deze avond de

Bondsvoorstellen behandeld en zullen op de komende Distriktvergadering onze stemming overbrengen.

Voor mensen die zenuwachtig worden of ze in de toekomst denken dat ze bedrijfsmatig bezig zijn met hun hobby. Een mooi artikel hierover staat in de Onze Vogels van april 2019 nummer 04 bladzijde 23 – 24. Niets om zenuwachtig van te worden. Gewoon lekker je hobby beoefenen en genieten van je vogels, dat is wat je moet doen.

Ik wil niet teleurgesteld overkomen, maar er hebben zich nog maar weinig mensen opgegeven voor de komende uitgaansdag. Wij willen toch graag dat de bus goed gevuld is. De kosten zijn relatief laag voor wat je ervoor krijgt. Ik hoop dat er nog vele meldingen mogen komen. De uitgaansdag staat ook in dit maandblad. Opgeven kan bij Oege Tel. 06-20979921 (aub niet tijdens schooltijden) e-mail: rinze002@planet.nl

Onze streek werd afgelopen week weer door 1 miljoen mensen bezocht. Je zal er maar wonen. De kleuren en geuren komen je tegemoet als je door de streek fietst. Niet als je op een E Bick rijdt want dan zie je het niet door de snelheid.

De corso reed gisteren door de dorpen met hun kleurenpracht. Hier en daar een klein spatje water en als de zon niet scheen een koude rilling. Het kon de pret niet drukken. Zo ook bij mijn vogels, ze zijn druk in de weer. De eerste eieren en jongen hebben zich alweer laten zien. Het mooie weer zorgt ervoor dat de mannen achter de vrouwen aan gaan, en dat geeft reuring in het hok. Allemaal goede voortekenen voor het nieuwe seizoen. Ik hoop dat het bewaarheid wordt.

Donderdag 9 april hoop ik u allen weer te ontmoeten. Dan komt Oege Rinzema met zijn Scandinavië reis. Ongetwijfeld prachtige plaatjes.

Graag tot de volgende keer.

B. Zwetsloot wrz.

Agenda 2019 V.V. De Kolibri

09 mei	TT vergadering / <u>Sprekersavond</u> (Oege Rinzema, Scandinavië)	
18 mei	Uitgaansdag Kolibri Lorkeerhoeve en Vijvertuinen van Ada Hofman.	
25 mei	Vogelmarkt, laatste voor de zomerstop	
	11:30 tot 15:00 uur, Locatie 't Victorhuis.	
	Sporkenhout, maandagsewetering te Noordwijkerhout	
08 juni	Natuur wandeling (met Siem Vos, Peter Apswoude of Nico van Os)	
14 juni	Medewerkersavond (besloten)	
06 juli	Barbecue bij familie Lommerse	
20 of 27 juli	Braderie Noordwijkerhout	
24 augustus	Fietsdag	
31 augustus	Vogelmarkt	
12 september	<u>Openingsavond</u> (Kees Diepstraten Tafelkeuring)	
14 september	Braderie Voorhout	
28 september	Vogelmarkt	
10 oktober	TT-vergadering + Open Podium	
17 oktober	Bingoavond	
26 oktober	Vogelmarkt	
30 oktober	Inbrengen vogels (leden)	17.00 – 20.00 uur
31 november	TT Keuring (organisatie)	
01 november	TT-opening	20.00 – 22.00 uur
02 november	Tentoonstelling	10.00 – 18.00 uur
03 november	Tentoonstelling	10.00 – 17.00 uur
03 november	Uitkooien	17.00 uur
14 november	<u>Sprekersavond</u> (Piet Barnhoorn, Vogels in de natuur)	
30 november	Vogelmarkt	
12 december	Uitreiking prijzen TT	
28 december	Vogelmarkt	

Spreuk van de maand:

Roept de houtduif keer op keer, dan komt er vast en zeker mooi weer.

Deze maand feliciteren we....

Pronk	E.M	Voorhout	1-5
Schooten	P.van	Voorhout	1-5
Nasveld	S	Voorhout	3-5
Bierman	A.T.M	Lisse	4-5
Tjoelker	R.	Hillegom	6-5
Alsemgeest	S.L.J	Noordwijk	7-5
Ven	Chr. vd	Noordwijk	8-5
Valk	C.v.d.	Noordwijkerhout	9-5
Ruigrok	G.P.M.	De Zilk	10-5
Elstgeest	J.	Bennebroek	10-5
Duivenvoorden	A.P.	Noordwijkerhout	11-5
Geerlings	Dex	Noordwijkerhout	13-5
Verwey	K.	Noordwijk	14-5
Eikelenboom	J	Sassenheim	16-5
Loon	T. van	Sassenheim	16-5
Haasnoot	H.J.	Noordwijkerhout	19-5
Westgeest	Lies	Voorschoten	21-5
Zwetsloot	B.J.	Voorhout	22-5
Jansen	C.N.M.	Noordwijkerhout	23-5

Wie vindt het leuk om een taak binnen de vereniging op zich te Materiaalcommissaris

- Organisatie Fietstocht
- Organisatie Jaarlijks dagje uit

Geef je op bij het bestuur. Het kan natuurlijk een persoon zijn maar ook een groepje. Vele handen maken licht werk !!

1	2		3				4	
3			4			5		1
		6		7		3		
5			6			8		7
	4						2	
8		1			9			6
		4		2		6		
9		8			6			4
	6				1		7	3

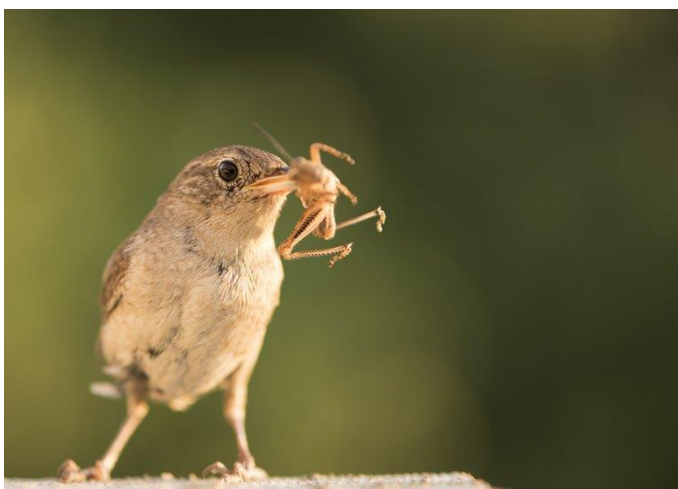

Zeven redenen waarom wij vogels nodig hebben

Vogels zijn meer dan fleurige, vrolijke zangers waar vogelaars en natuurliefhebbers blij van worden. Naast hun eigen waarde en bestaansrecht, hebben vogels namelijk kwaliteiten die essentieel zijn voor de overleving van ons, de mensen. En voor veel mensen is dat nu eenmaal de maat der dingen. Geeft niet, ook volgens die maat moeten we vogels beschermen. Zeven redenen daarvoor.

1. Vogels en insecten in evenwicht

We zouden zo'n beetje kniediep door de insecten en andere kleine beestjes waden als er geen vogels waren. **Vogels eten namelijk 400 tot 500 miljoen ton insecten** per jaar! Denk aan de landbouwschade als dat allemaal bleef rondvliegen en -kruipen.

Alles in de natuur is in evenwicht. Ook de insecten en de insecteneters zijn met elkaar in evenwicht. Wordt dat verstoord, dan herstelt het zich weer, maar misschien niet op een manier die gunstig is voor ons. Alarmbellen gaan dus af wanneer we zien dat ergens de aantallen vogels of insecten ineens schrikbarend afnemen.

Winterkoninkjes zijn echte insecteneters (Bron: Shutterstock)

2. Vogels bestuiven planten

Denkt u bestuiving, dan denkt u waarschijnlijk bijen en vlinders. Klopt, maar, ook vogels zijn bestuivers. Vooral van bloemen die geen geur hebben, want voor vogels is zicht belangrijker dan reuk. Ongeveer 5% van de planten die mensen wereldwijd gebruiken voor voedsel of medicijnen wordt bestoven door vogels. Als die vogels verdwijnen, verdwijnen met hen de planten waarvan wij deels afhankelijk zijn.

Deze roodborsttapuit bestuift hooguit per ongeluk eens wat. Kolibries zijn pas echte bestuivers (Bron: Shutterstock)

3. Vogels verspreiden zaden

Vogels poepen de zaden uit bessen die ze eten gewoon weer uit, want ze kunnen die harde dingen niet verteren. Nu trekken vogels soms kleine, soms grote afstanden en verspreiden op die manier dus allerlei plantensoorten met hun uitwerpselen. Zo brengen ze planten terug naar plekken waar ze zijn verdwenen en dragen ze die over zee om nieuwe gebieden te koloniseren. Vogels geven zo vorm aan het plantenleven over de gehele wereld.

Belangrijk voor ons, want bossen, moerassen en graslanden zijn van invloed op mensen over de hele planeet, zelfs op honderden kilometers afstand. Ze slaan koolstof op, houden het klimaat stabiel, zorgen voor voldoende zuurstof in de lucht en transformeren verontreinigende stoffen in voedingsstoffen. Zonder vogels is het voortbestaan van deze ecosystemen in gevaar.

stoffen in voedingsstoffen. Zonder vogels is het voortbestaan van deze ecosystemen in gevaar.

Deze tjiftjaf zaait maar zo een meidoorn in Spanje (Bron: Shutterstock)

4. Vogels zijn de schoonmaakploeg van de natuur

Iets preciezer: [gieren zijn de schoonmaakploeg van de natuur](#); de meest onderschatte en ondergewaardeerde vogelsoort. En dat terwijl ze de mensen beschermen tegen allerlei gruwelijke ziekten en plagen.

Gieren landen vaak al binnen een uur na de dood van een dier en eten het met huid en haar op. Zo voorkomen ze dat dodelijke ziekten zoals tuberculose zich ontwikkelen en onder mensen verspreiden. Minder efficiënte aaseters, zoals wilde honden of ratten, arriveren vaak

later. En waren er geen gieren, dan steeg de ratten- en wilde hondenpopulatie gigantisch, met als gevolg de verspreiding van hondsdolheid en jaarlijks tienduizenden menselijke sterfgevallen.

Schoonmaakploeg van valse gieren (Bron: Shutterstock)

5. Vogels houden koraalriffen in leven

Zonder vogels geen koraalriffen. Vooral zeevogels zorgen voor de bemesting van deze mariene ecosystemen. Zeevogels reizen honderden kilometers om zich in de oceaan te voeden met vis. Daarna keren ze terug naar hun koloniën en bedekken het land met dikke lagen vogelmest. Deze mest spoelt vervolgens de oceaan in en bevrucht nabijgelegen gemeenschappen, zoals koraalriffen.

Gaat het goed met de zeevogels, dan bloeien de koraalriffen en groeien de vissen. [Goed voor de visserij, de veiligheid in de kustgebieden, de ontwikkeling van medicijnen en het toerisme.](#) Gaat het slecht, dan stort het systeem in.

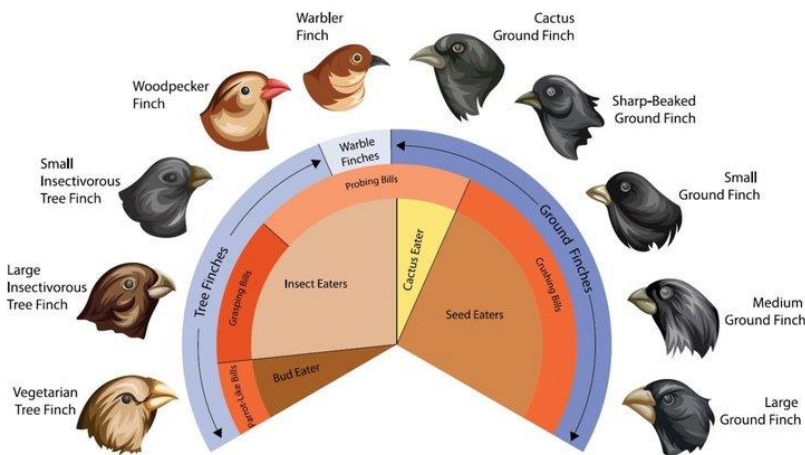
Een dikke plakkaat Jan-van-gentenpoep is voedsel voor koraalriffen (Bron: Jelle de Jong)

6. Vogels inspireren de wetenschap

Van de technologie van het vliegtuig tot de uitvinding van de rits (gebaseerd op de in elkaar passende weerhaakjes die veren hun stevigheid geven), mensen worden al eeuwenlang geïnspireerd door vogels. Ook waren vogels (de vinken van Darwin) de inspiratiebron voor de ontwikkeling van de evolutietheorie. Ze geven niet alleen onze uitvindingen, maar ook onze gedachten vorm. Maar ze hebben een nog belangrijker rol: vogels zijn boodschappers die ons wat vertellen over de gezondheid van de planeet en onze eigen omgeving. Ze leven wereldwijd

en reageren snel op veranderingen. Daarom zijn ze ons vroegtijdige waarschuwingssysteem als er ergens iets mis is. Daar moeten we dan wel wat mee doen natuurlijk.

Dankzij deze vinken kreeg de evolutietheorie vorm in het hoofd van Charles Darwin

7. Vogels zijn goed voor de gezondheid

Ten slotte: vogels zijn goed voor de gezondheid. Het horen of zien van vogels in tuin of natuur helpt herstellen na stress en ziekte. Vogels geven ons een extra zetje om naar buiten gaan voor wat zon in het gezicht of een korte wandeling. Ook goed voor de ogen, die wegstijgen van het beeldscherm en daardoor ontspannen. Maar wat vooral gelukkig stemt: de ontroerende

mooiheid van de natuur en het besef daarbij te horen. Onderdeel te zijn van alles wat leeft op aarde.

Deel zijn van de wereld. Even luisteren en ruiken, de zon op je gezicht (Bron: Jasper de Ruiter)

Tekst: Jeanet van Zoelen, [Vogelbescherming Nederland](#)

Afbeeldingen: Sacha Bijkerk (leadfoto: ijsvogel); Shutterstock; Jelle de Jong; Jasper de Ruiter

Jan van Eeden

Pleziervluchten

Bel voor meer informatie en vluchten naar:

Tel: 06 - 51 88 52 33

Hopelijk loopt het met de eieren van uw vogels beter af dan die in de koelkast met afgelopen paasweekend!!

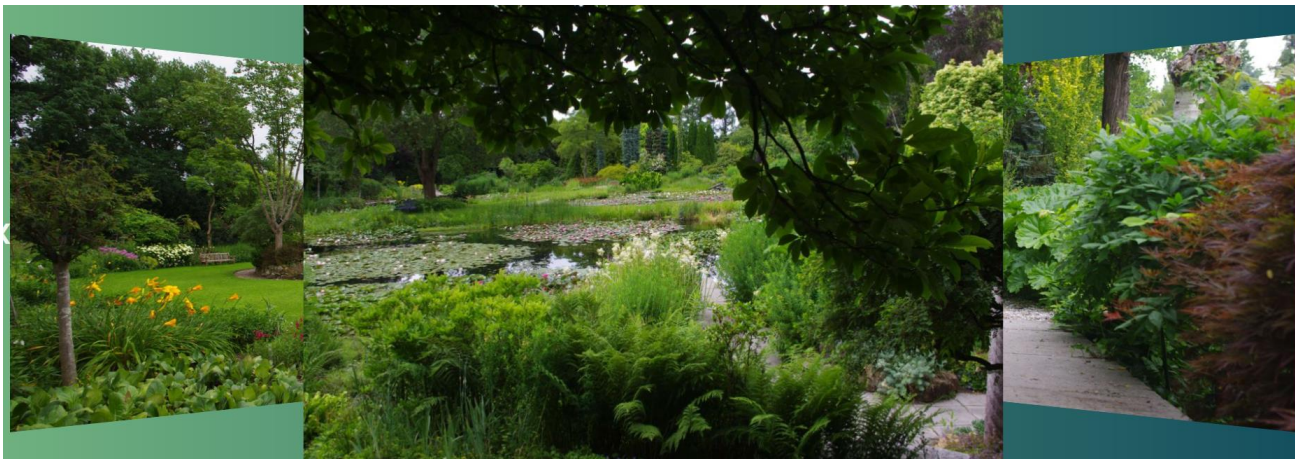
Verenigingsuitje “de Kolibri” Noordwijkerhout.

Op zaterdag 18 mei is weer het jaarlijkse verenigingsuitje van onze vereniging. We vertrekken 's ochtends vroeg om half acht vanuit Noordwijkerhout, bij de Victorkerk.

Rond 10 uur hopen we dan bij de Lorkeerhoeve in Putte (In de buurt van Slagharen) te zijn, alwaar we eerst koffie gaan drinken. Daarna gaan we het vogelpark bekijken.

Om half één vertrekken we weer met de bus naar de vijfvertuinen van Ada Hofman, alwaar we eerst een broodmaaltijd krijgen. Daarna bekijken we de tuinen.

Tenslotte nog een klein drankje, waarna we weer richting Noordwijkerhout gaan. We hopen daar rond 19 uur aan te komen.

In Noordwijkerhout gaan we nog gezamenlijk eten, bij café restaurant De Zonneweelde. De kosten zijn 50 euro per persoon.

U kunt u opgeven bij de Penningmeester Oege Rinzema, Componistenlaan 45, 2215 SN Voorhout

Tel. 06-20979921 (aub niet tijdens schooltijden), e-mail: rinze002@planet.nl

Betalen kan contant, of via rekening: NL 34 RABO 0346 9048 11 t.n.v. Vogelver. De Kolibri.

Wij hopen op een grote opkomst en s.v.p. aanmelden voor of uiterlijk op 9 mei.

Namens de organisatie, Rein Schoonderwoerd en Oege Rinzema

	6				2			
7								
			1	6	8	5		
9			5				8	6
		8	3			7		
				2				3
						6		5
2	1				4	9	7	
	5		7			4	2	

Vogelspeciaalzaak: De Bosruiter

Siervogels – kweekvogels – zangvogels
 Vogelbenodigheden, alle soorten losse zaden, diverse speciale
 zaadmengelingen, levende voedseldieren en diepvriesinsecten.
 Door onze natuurlijke ligging zijn wij ook een rust en oplaadpunt voor
 wandelaars en fietsers.

telefoon 06-53594006 of 0165-382782

Tot ziens bij Jack en Carla

Turfstraat 36, 4714 SG Sprundel

www.bosruiervogelspeciaalzaak.nl

Van der Niet

Dorpsstraat 46

2211GD Noordwijkerhout

tel:0252-372551

Ook voor al uw hengelsport
artikelen

Voor al uw
diervoeders
tegen scherpe
prijzen.

**Artikelen of andere zaken voor het maandblad inleveren
voor 20 mei 2019.**

4allprints

je grafisch partner

Heb je een vraag of wil je informatie over een product of mogelijkheden? Neem dan gerust contact met ons op. Wij zijn op werkdagen van 9.00 tot 17.00 bereikbaar om je telefonisch te woord te staan op nummer **0252 – 21 31 22**.

4allprints

's-Gravendamseweg 67-N
2215 TG Voorhout

info@4allprints.nl

Voor al
uw
vogelbenodigdheden en
diervoeders

JET

Assortiment vogelbenodigdheden:

- Vele soorten nestmateriaal
- Div. broedblokken
- Kweekkooien
- Voorfronten (div. maten)
- Div. soorten bodembedekking
- T.T. materialen
- T.T. hoezen / tassen
- Div. soorten T.T. kooien
- 2K verf wit / zwart
- Koudijs producten
- Tevens volièrebouw
-

ACTIE

Wit nestmateriaal
1 zak van € 4,25 voor
€ 3,75.

Cocos inlegnest voor
kanarie van € 0,95
voor € 0,75.

Op is op !!!

Diverse merken vogel-, eivoer: Beyers, Teurlings, v. Himbergen, Witte Molen, Versele Laga, Slaats, Jan Koenings, Metazoa, eigen mengsel Duivenvoer: Matador en Backs producten, Orlux – Cede – Sluis – K.F.F.- Geldof producten

Voer voor: Honden, Katten, Paarden, Knaagdieren, Vissen, Alpaca, Kangoeroe etc.

Eerste zaterdag van de maand	: Vogelmarkt Vollenhove
Laatste zaterdag van de maand	: Vogelmarkt
Noordwijkerhout	
Vogelmarkt	: Zwolle
Vogelmarkt	: Assen
Diverse landelijke shows (na te vragen bij Jet)	

Jet van de Kamp
06-30338192 (tussen 13.00 – 21.00 uur bereikbaar)
Woensdagavond bezorgavond, op afspraak is afhalen mogelijk

www.jetvogelvoer.nl

Harderwijk

ALLE DIEREN HEBBEN PRET MET VOER VAN JET

Wie kweekt wat?

	Ben Zwetsloot 06-17101376 Kweker van Roodvleugel- parkieten en pruimekoppen		Henk Haasnoot 06-22634328. Kweker van Pruimekopparkieten
	Peter Honsbeek 06-53410173 Kweker van Valk-, Gras- en Swiftparkieten		Piet Lommerse 06-51559358 Kweker van Engelse Grasparkieten
	Rein Schoonderwoerd 0252-519992 Kweker van witoorbuulbuuls en Japanse Nagtegalen		Oege Rinzema 0252-220646 Kweker van Zebravinken
		Wilt u een persoonlijke advertentie?	Voor 7,50 per jaar staat u ook hier

Hoe? Foto met gegevens naar Secretaris, 7,50 naar Penningmeester o.v.v. naam

Brandganzen trekken sneller door klimaatverandering, maar zijn nog steeds te laat

Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW)

Wat zijn de effecten van de opwarming van het klimaat voor een Arctische trekvogel? NIOO-onderzoeker Thomas Lameris onderzocht of brandganzen de timing van voorjaarsstrek en legdatum kunnen aanpassen aan vroegere voorjaren, en zo klimaatverandering kunnen bijbenen. En zo niet: heeft dit dan negatieve gevolgen voor hun kuikens?

Klimaatverandering gaat extra snel in het hoge noorden. Het voorjaar begint er steeds eerder, en daardoor kunnen trekvogels uit het zuiden te laat aankomen op de toendra. Ze missen dan de voedselpiek: de meeste insecten of de beste kwaliteit gras, belangrijk voor hun kuikens om snel te kunnen opgroeien. NIOO-onderzoeker Thomas Lameris laat met gezenderde vogels zien dat brandganzen hun aankomsttijd in het broedgebied wel kunnen aanpassen: in warmere jaren vliegen ze sneller door. "Maar dat wil nog niet zeggen dat de problemen dan zijn opgelost."

Minder wit

Thomas Lameris promoveerde onlangs bij de Universiteit van Amsterdam op het brandganzenonderzoek. Tijdens het bijbehorende symposium vertelde weerman en klimatoloog Peter Kuipers Munneke dat de opwarming in het noordpoolgebied maar liefst drie keer zo snel gaat als gemiddeld op onze planeet. In de laatste dertig jaar is het volume zeeijs al met ongeveer twee derde afgenomen, en volgens Kuipers Munneke komt meer dan de helft daarvan door menselijke invloed. De toekomst van het Arctisch gebied is dan ook steeds minder

wit, met veel meer regen. De voedselpiek valt daardoor steeds vroeger. Vogels die broeden in het poolgebied zullen daarom eerder moeten beginnen met eieren leggen. "Maar veel

Arctische vogelsoorten zijn trekvogels," legt Lameris uit, "en brengen de winter door in zuidelijke streken." Van de snelle veranderingen in hun broedgebied is daar weinig te merken.

Een belangrijke vraag in het onderzoek van Lameris is dan ook of, en hoe, de ganzen uiteindelijk toch eerder kunnen beginnen met broeden. Ze moeten daarvoor vroeger vertrekken uit hun overwinteringsgebied en/of onderweg sneller doorvliegen. Maar in beide gevallen lopen ze tegen beperkingen aan. De 'mismatch' tussen omgevingssignalen in hun overwinteringsgebied en de sneller veranderende condities in het poolgebied is daar één van. Ook moeten ze vóór en gedurende hun voorjaarsrek genoeg tijd overhouden om op te vetten. Wat vormt de belangrijkste beperking voor het vervroegen van de legdatum?

Groene golf

Een eerste stap voor het beantwoorden van die vraag is het maken van voorspellingen hoe opwarming van het klimaat de optimale timing van voorjaarsrek en legdatum zal beïnvloeden. Brandganzen zijn planteneters die op hun trek een zogenaamde 'groene golf' volgen van opkomend jong gras, die samenvalt met het begin van het voorjaar op de verschillende tussenstops. Door hierop mee te liften, kunnen ze in het broedgebied arriveren voordat daar de voedselpiek heeft plaatsgevonden. Hun kuikens profiteren daarvan. Tenminste: als de timing klopt.

Lameris en zijn collega's van het NIOO bestudeerden hoe de hogere temperaturen de timing van de voedselpieken langs de gehele trekroute van de brandgans verandert: zowel in de gematigde streken als in het Arctisch gebied, waar de verschuiving veel sneller plaatsvindt. In voedselgebieden van brandganzen plaatste Lameris 'open-top chambers', kleine kasjes die de temperatuur met 1,5 °C verhogen. In het Arctische broedgebied resulteerde dit in een vroegere piek in voedselkwaliteit (hogere stikstofconcentratie). Maar dit effect deed zich niet voor op een gematigde pleisterplaats of in het overwinteringsgebied. In het Arctisch gebied was de voedselpiek onder opwarming bovendien korter, wat negatieve effecten kan hebben voor de groei van ganzenkuikens. Naast een snellere opwarming in het Arctisch gebied is de reactie van de Arctische voedselplanten op hogere temperaturen dus ook groter, waardoor de voedselpiek nog sneller zal verschuiven.

Opvetten en daglengte

Ondertussen hebben de ganzen ook tijd nodig om reserves aan te leggen. De voorbereiding op de voorjaarsrek begint al vroeg in het seizoen, wanneer brandganzen beginnen met het opbouwen van een vetvoorraad in hun overwinteringsgebied. Omdat ze niet al hun tijd

gebruiken voor het zoeken naar voedsel, kunnen ze dat moment in theorie wel vervroegen. Maar het is lastig om te bestuderen in hoeverre dat nu al in de praktijk gebeurt.

Bij een populatie van in Nederland broedende brandganzen, die zich in de jaren 90 van de vorige eeuw hier heeft gevestigd, is daar al wel iets over te zeggen. De ganzen leggen hun eieren twee maanden eerder dan hun Arctische soortgenoten. Toch is dat nog altijd te laat ten opzichte van de lokale piek in voedselkwaliteit. Met data van versnellingsmeters op GPS-zenders kon Lameris laten zien dat beide ganzenpopulaties op hetzelfde moment beginnen met opvetten. Dat moment lijkt bepaald te worden door de daglengte: een omgevingssignaal dat niet meeverandert met de opwarming van het klimaat.

Sneller doorvliegen

Als de ganzen eenmaal de poolcirkel naderen, en merken dat de sneeuw daar al is gesmolten, leggen ze de rest van hun trekroute wel degelijk sneller af en komen ze dus alsnog eerder aan in hun broedgebied. Maar ondanks die vroegere aankomst beginnen de ganzen toch niet veel eerder met broeden. Waarschijnlijk stellen ze het leggen van eieren uit totdat ze alsnog hun lichaamsreserves opnieuw hebben opgebouwd. Dit blijkt ook uit een verschuiving van de oorsprong van de lichaamsreserves die ze gebruiken om hun eieren te maken: in jaren met vroeg smeltende sneeuw eten ze meer ter plekke. Interessant is wel dat de ganzen bij het opvetten vóór hun trek steeds meer gebruik gaan maken van agrarisch grasland. "Daar kunnen ze gras van betere kwaliteit vinden dan in hun natuurlijke habitats, waardoor ze wellicht in staat zijn om sneller op te vetten", legt Lameris uit.

Voorlopig verandert dat niets aan de 'mismatch' tussen het moment dat de kuikens uit het ei komen en de voedselpiek. Lameris: "De combinatie van signalen, zoals daglengte, die niet mee veranderen en een gebrek aan tijd, zorgt ervoor dat ze hun legdatum niet genoeg kunnen vervroegen bij opwarming van het klimaat. In een vroeg voorjaar overleven daardoor minder jonge ganzen."

Tekst: [NIOO-KNAW](#)

Foto's: Cynthia de Lange, NIOO-KNAW; NIOO-KNAW

9 mei 2019
Lezing Oege Rinzema over zijn reis door Scandinavië
20.00 uur In 't Victorhuis

Vogelbeurzen in de regio

Vogelvereniging De Kanarievogel Katwijk

Iedere 3^e zaterdag in de maanden september t/m april van 12:00 tot 15:00 uur

Toegang en inbreng gratis

Gebouw Stichting Kleindierensport Katwijk

Oude 's Gravendijkseweg 2a, 2221DB Katwijk aan zee

+++++

Vogelvereniging Zang en Kleur Boskoop

Iedere 1^e zaterdag vd maand september t/m mei van 09:00 tot 13:00 uur

Het Plantariumgebouw, Italielaan 4, Hazerswoudedorp

Inlichtingen: www.vogelmarkt.nl

+++++

Vogelvereniging De Diamantvink te Oude Wetering

Iedere 2^e zaterdag vd maand van 12:00 tot 16:00 uur

Clubgebouw de Diamantvink te Oude Wetering

Inlichtingen: Hans van Egmond 071-3315023

+++++

Vogelvereniging De Rijsenvogel te Rijsenhout

Iedere 2^e zondag vd maand september t/m mei van 9:00 tot 13:30 uur

Clubgebouw SCW konnetlaantje, Rijssenhout

Inlichtingen A. de Waal 0297-329176

+++++

Vogelvereniging De Kolibri Noordwijkerhout

Iedere laatste zaterdag vd maand augustus t/m mei van 11:30 tot 15:00 uur

't Victorhuis, Maandagsewetering te Noordwijkerhout

Inlichtingen Piet vd Berg 06-24877001

+++++

Vogelvereniging van Vogelvrienden voor Aalsmeer e.o.

Iedere 4^e zondag vd maand augustus t/m mei van 10:00 tot 12:30 uur

In de Baccara, Baccarastraat 1, 1431 RN Aalsmeer

Inlichtingen 06-10666878 (secretaris)

+++++

Kent u nog een beurs in de buurt die het vermelden waard is, geef dan dat door aan de redactie via secretaris@dekolibri.com

Waar zijn die vogelmarkten??

VOGEL- EN DIERVOEDERS TEGEN SCHERPE PRIJZEN

20 kg	Kanariezaad	€ 22,50
20 kg	Tropenzaad	€ 21,00
20 kg	Parkietenzaad	€ 18,00
20 kg	Gr. Parkietenzaad	€ 21,00
20 kg	Volierezaad	€ 21,00
20 kg	Wildzangzaad	€ 25,50
20 kg	Postuurzaad	€ 25,00
20 kg	Agapornidezaad	€ 21,00
20 kg	Neophemazaad	€ 21,00
20 kg	Onkruidzaad	€ 21,00
20 kg	Schelpenzand	€ 6,00
15 kg	Beukensnips	€ 9,00
5 kg	Wittemolen eivoer	€ 14,50
10 kg	Wittemolen eivoer	€ 25,00
2 kg	Trosgierst Chinees	€ 8,00
1 Doos	Trosgierst Chinees	€ 36,50

***Ook Himbergen en Witte molen
voeders en Europese cultuur
vogelzaden van Jan Koenings,
Alle broed en nest materialen***

***Cor van Schaik
Eikenlaan 2
Harmelen
Tel. 0348 - 441920***

Standhouder op Vogelmarkt V.V. De Kolibri

Schrijf ook eens een stukje over uw vogels.
--

Vogelbestand

Eur cultuur	Kapoetsensijs	A.Wijsman	06-53106740
Eur cultuur	Kleine Goudvink	M.J.Geerlings	0252-372609
Eur cultuur	Kneu	Dex Geerlings	0252-372609
Eur cultuur	Magelhaansijs	S.v.Duijn	0228-541542
Eur cultuur	Mozambiquaesijs	W.P.Anthonissen	0252-375668
Eur cultuur	Mozambiquaesijs	O.Rinzema	0252-220646
Eur cultuur	Mussen	M.van Duin	06-12678579
Eur cultuur	Noorse Grote Goudvink	Dex Geerlings	0252-372609
Eur cultuur	Noorse Grote Goudvink	M.J.Geerlings	0252-372609
Eur cultuur	Noorse Grote Goudvink	P.Hogewoning	0252-419074
Eur cultuur	Noorse Grote Goudvink	R.J.J.van der Poll	06-25438233
Eur cultuur	Noorse Grote Goudvink	C.A.J.Turenhout	0252-374849
Eur cultuur	Noorse Grote Goudvink	C.G.A.v.d.Ven	0252-374150
Eur cultuur	Putter	W.P.Anthonissen	0252-375668
Eur cultuur	Putter	S.v.Duijn	0228-541542
Eur cultuur	Putter	Dex Geerlings	0252-372609
Eur cultuur	Putter	J.v.d.Luijt	0252-215633
Eur cultuur	Putter	C.de Mooij	0252-216823
Eur cultuur	Putter	R.J.J.van der Poll	06-25438233
Eur cultuur	Putter	J.Pols	071-3646947
Eur cultuur	Putter	E.M.Pronk	06-28167792
Eur cultuur	Putter	C.G.A.v.d.Ven	0252-374150
Eur cultuur	Putter	C.A.van Winsen	06-51886696
Eur cultuur	Staartmees	R.Tjoelker	06-26931710
Eur cultuur	Sijs	M.van Duin	06-12678579
Eur cultuur	Sijs	R.R.Houtman	0252-215737
Eur cultuur	Sijs	C.de Mooij	0252-216823
Eur cultuur	Sijs	R.J.J.van der Poll	06-25438233
Eur cultuur	Sijs	J.Pols	071-3646947
Eur cultuur	Sijs	E.M.Pronk	06-28167792
Eur cultuur	Sijs	C.G.A.v.d.Ven	0252-374150
Eur cultuur	Kapoetsensijs	A.Wijsman	06-53106740

**Geef uw vogels op bij coördinator Vogelbestand Henk Haasnoot
Ook als u andere vogels heeft of niet meer heeft.**

**Hano voor uw dier
Ook voor alle voeders
voor hobbydieren**

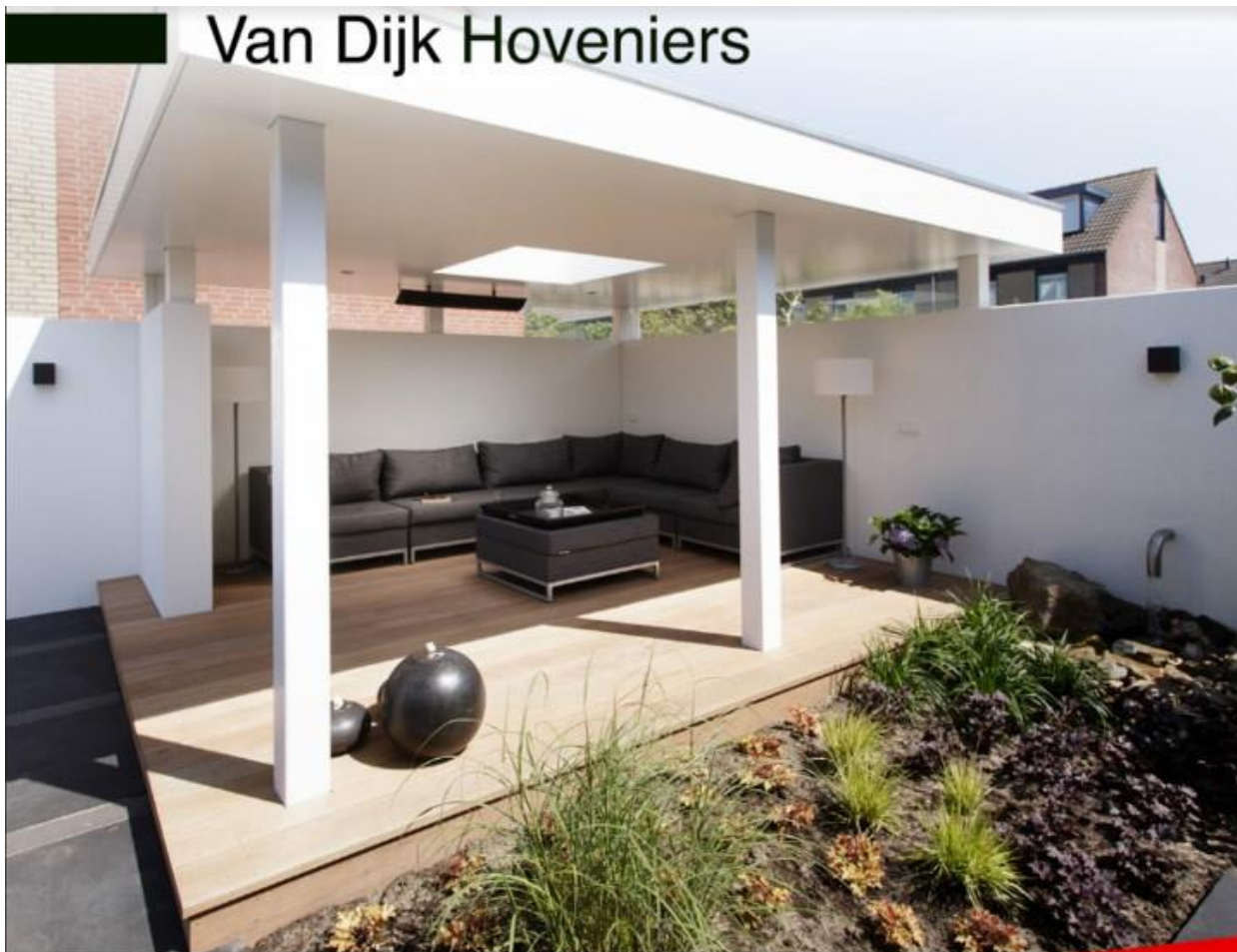
**PLETTERIJ 1
2211 JT NOORDWIJKERHOUT
TEL 0252 37 29 37**

**MA T/M WO 9:00 - 18:00
DO EN VR 9:00 - 21:00
ZATERDAG 9:00 - 17:00**

**WWW.HANO.NL
VOLOP GRATIS
PARKEERGELEGENHEID**

DE GROOTSTE EN VOORDELIGSTE IN DIERVOEDING

Van Dijk Hoveniers

Je buiten thuis voelen

Ons leven gaat over rozen.
Maar **ook** over vlonders, Straatwerk,
Bijzonder timmerwerk
en groot of gespecialiseerd onderhoud!

www.vandijk-hoveniers.nl
info@vandijk-hoveniers.nl

Vind ons op Facebook!
[www.Facebook.com/VanDijkHoveniers](https://www.facebook.com/VanDijkHoveniers)